

Fevlado vzw
Stropkaai 38
9000 GENT

tel: (09) 224 46 76
fax: (09) 329 07 47
info@fevlado.be
www.fevlado.be

FEVLADO VZW JAARVERSLAG 2010

INHOUD

1. INLEIDING.....	3
2. WIE IS FEVLADO ?	4
2.1. MISSIE EN DOELSTELLINGEN	
2.2. ALGEMENE CONTACTGEGEVENS	
3. BESTUUR EN TEAM	8
4. NETWERK	11
4.1. INTERNATIONAAL	
4.2. NATIONAAL	
4.3. VLAAMS	
5. ACTIVITEITEN IN HET KADER VAN DE MISSIE.....	18
5.1. BELANGENVERDEDIGING.....	19
5.2. LEDENBEWEGING.....	30
5.3. SENSIBILISERING.....	37

1. INLEIDING

Zoals de meeste organisaties moet Fevlado vzw ook een jaarverslag opstellen. Een jaarverslag geeft een overzicht van wat de voorbije jaar gebeurd is.

Door omstandigheden verliep de werking van Fevlado tijdens het werkjaar 2010 suboptimaal. De algemene directeur werd ontslagen met 13 juli 2010 als laatste werkdag. Op de Algemene Vergadering van 10 december 2010 werd de nieuwe algemene directeur voorgesteld. Tot eind 2010 was Filip Verstraete de facto waarnemend directeur.

Ook het project rond JVDS vzw waarbij Fevlado vzw betrokken was kende een negatief verloop en werd de facto stopgezet.

Maar er waren ook positieve punten. Zo belandde het project rond afstandstolken eind 2010 in een stroomversnelling.

Twee dovenclubs sloten zich eind 2010 aan bij Fevlado: ‘De vrienden van priester De l’Epée’ (Ledeberg) en ‘De Meetjeslandse Vrienden’ (Eeklo).

Eind 2010 werd ook een mooi en belangrijk project opgestart om vijf jaar erkenning van de Vlaamse Gebarentaal in de kijker te zetten met de financiële ondersteuning van de Vlaamse minister van Cultuur.

Dit jaarverslag betekent voor de lezer die kennis wenst te maken met onze organisatie en haar werking een belangrijke informatiebron maar is ook een belangrijk instrument van reflectie en evaluatie voor Fevlado vzw en haar bestuur. Ik wens u alvast veel leesplezier.

Nick Mouton
Algemeen directeur Fevlado

2. WIE IS FEVLADO ?

2.1. MISSIE

Missie:

Fevlado wil werk maken van gelijkwaardigheid, emancipatie en ontplooiing van dove personen en hun taal, de Vlaamse Gebarentaal, in de samenleving.

Daarom komt Fevlado op voor de eigenheid, de rechten en het welzijn van dove personen in alle aspecten van het dagelijks leven.

1. Vaststelling

Dove en slechthorende personen worden gediscrimineerd

Horende samenleving heeft verkeerd beeld over deze groep

Uitsluiting doven en slechthorenden op sociaal vlak

Niet-respecteren van burgerrechten van doven en slechthorenden

2. Wat willen we doen

Bereiken van volwaardig "burgerschap" met gelijke rechten en kansen voor iedere dove en slechthorende persoon.

Behouden en verbeteren van taalkundige en culturele identiteit van doven en slechthorenden.

Streven naar beter zelfbewustzijn van onze groep zodat ze meer voor zichzelf kunnen opkomen en zelf beslissen over eigen leven.

Bereiken van wederzijds respect voor iedere persoon, zowel doof, slechthorend als horend

3. Hoe gaan we dit doen

Actief beïnvloeden van het beleid (politiek, overheid), bewustmaken van de samenleving, aanbieden en/of ondersteunen van opleidingen, belangenverdediging en indien nodig actievoering.

Informereren en ondersteunen van de taalkundige en socio-culturele gemeenschap van dove en slechthorende personen.

Ondersteunen, adviseren en informeren van organisaties en andere belanghebbenden over de verschillende kenmerken van doofheid (medische, taalkundige, sociale, culturele en onderwijskundige kenmerken).

4. Waarom Fevlado ?

Fevlado leeft middenin de Vlaamse dovengemeenschap, heeft zeer veel contacten binnen en buiten Vlaanderen.

Fevlado gelooft dat doven en slechthorenden voldoende sterk zijn om zichzelf te vertegenwoordigen. Onze organisatie wordt geleid door dove en slechthorende mensen en heeft voldoende experts om deze opdracht uit te voeren.

2.2. ALGEMENE CONTACTGEGEVENS

NATIONAAL SECRETARIAAT

Fevlado vzw
Stropkaai 38 - 9000 Gent
Ondernemingsnummer : BE 0417058428
Tel.: 09/224.46.76 - Fax : 09/329.07.47
E-mail: info@fevlado.be
www.fevlado.be

REGIONALE SECRETARIATEN

In deze secretariaten zijn medewerkers van Fevlado actief om de doelstellingen te concretiseren op regionaal vlak.

Voor de regio Oost-Vlaanderen :
Fevlado-Gent :
Dovenclub Gent, GebarenTaalGebruikers, Stropkaai 38 – 9000 Gent
FevladoGent@fevlado.be

Voor de regio Noord-West-Vlaanderen :
Fevlado-Brugge :
Dovenontmoetingscentrum Effeta, Polderstraat 76a – 8310 Sint-Kruis Brugge
FevladoBrugge@fevlado.be

Voor de regio Zuid-West-Vlaanderen :
Fevlado-Kortrijk :
Dovenontmoetingscentrum De Haerne Club, Kortrijksestraat 70 – 8501 Kortrijk – Heule
FevladoKortrijk@fevlado.be

Voor de regio Antwerpen :
Fevlado-Antwerpen :
Dovenontmoetingscentrum Madosa, Haantjeslei 213 – 2018 Antwerpen
FevladoAntwerpen@fevlado.be

Voor de regio Kempen :
Fevlado-Turnhout :
Dovenontmoetingscentrum Piramime, H. Consciencestraat 17 – 2300 Turnhout
FevladoTurnhout@fevlado.be

Voor de regio Limburg :
Fevlado-Limburg :
Dovenontmoetingscentrum De Schakel, Rechterstraat 43 – 3511 Kuringen (Hasselt)
FevladoLimburg@fevlado.be

BELANGENVERDEDIGING

Voor alle vragen in verband met de ledenbeweging van Fevlado, is er een centraal e-mailadres beschikbaar : belangenverdediging@fevlado.be .

LEDENBEWEGING

Voor alle vragen in verband met de ledenbeweging van Fevlado, is er een centraal e-mailadres beschikbaar : ledenbeweging@fevlado.be .

Afdelingen van Fevlado vzw

- Vlaamse Doven Verenigingen (VDV)
- Fevlado-Senioren
- Fevlado “Helen Kellerclub” (HKC)
- Fevlado-Ontspanning
- Jong-Fevlado

Al deze afdelingen hebben hun secretariaat in Gent, Stropkaai 38.

Aangesloten vzw

- Vlaamse Doven Sportbond vzw (VDSB)
Stropkaai 38
9000 Gent
annsmets68@gmail.com

SENSIBILISATIE

Vragen over Dovennieuws, de digitale nieuwsbrief en de website kunnen gesteld worden via dovennieuws@fevlado.be of nieuwsbrief@fevlado.be.

3. BESTUUR EN TEAM

3.1. BESTUUR

Eind 2010 zag de samenstelling van de bestuursniveau's van Fevlado er als volgt uit:

Algemene Vergadering: Vincent Ameloot, Dirk Beirnaert, Leo Cleyman, Hannes De Durpel, Paul De Weerd, Boudewijn De Roose, Evelien Huys, Hugo Platteau, Helga Stevens, Frank Van de Perre, Johan Van Landuyt, Joris Van Landuyt, Filip Verstraete

Raad van Bestuur : Vincent Ameloot, Dirk Beirnaert, Hannes De Durpel, Evelien Huys, Hugo Platteau, Helga Stevens, Frank Van de Perre, Johan Van Landuyt, Joris Van Landuyt en Filip Verstraete.

Vanwege de nauwe samenwerking met Fevlado-Diversus vzw en Fevlado-Passage vzw is er één gezamenlijk Dagelijks Bestuur, dat voor de 3 vzw's de krijtlijnen van de dagelijkse werking uittekent. Het Dagelijks Bestuur bestond eind 2010 uit Dirk Beirnaert, Hugo Platteau, Frank Van de Perre en Filip Verstraete

In 2010 verliet Stefaan Breemersch de Raad van Bestuur en Algemene Vergadering van Fevlado vzw. Hannes De Durpel trad toe tot de Raad van Bestuur.

3.2. TEAM

Het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap subsidieert de loonkost van 12 voltijdse equivalenten. 2 voltijdse equivalenten werken voor OPDOSS vzw (Optimale Participatie van Dove en Slechthorenden in de Samenleving), en zijn deels in Gent en deels in Antwerpen tewerkgesteld. Hun taakomschrijving wordt opgesteld door OPDOSS.

Het team van Fevlado bestond in eind 2010 uit 16 medewerkers, waarvan het grootste deel op deeltijdse basis is tewerkgesteld.

Aeles Marie
Callewier Jasmien
De Meulder Maartje
Huys Daniel
Degryse Ludwina
Gilen Martine
Lefevre Natalie
Van Landuyt Ronny
Verstraete Filip
Wouters Ilse

Elk regionaal secretariaat kon ook in 2010 rekenen op een halftijdse medewerker

Baillieu Nele (Kortrijk)
Bonte Maddy (Brugge)
Das Marijke (Hasselt)
Diels Ludwina (Turnhout)
Roose Chantal (Gent)
Van De Peer Ria (Antwerpen)

Van de 16 medewerkers van Fevlado eind 2010, zijn er 9 doof/slechthorend en 7 horend.

Fevlado kon ook in 2010 rekenen op de inzet van een aantal vrijwilligers. Niet alleen regionaal en bij de afdelingen zijn er veel dove vrijwilligers actief, ook nationaal doet Fevlado geregeld beroep op vrijwillige experts zowel inhoudelijk op allerlei vlakken als logistiek, om zo de werking te versterken.

4. NETWERK

Fevlado is geen eiland op zich. Ze kan enkel haar doelstellingen bereiken als ze samenwerkt en overlegt met tal van andere organisaties die binnen hetzelfde werkveld functioneren. Informatie-uitwisseling en het samenwerken om bepaalde doelstellingen te bereiken is hierbij van primordiaal belang.

Hier vindt u een geactualiseerd overzicht voor 2010 van alle organisaties die zowel op internationaal, nationaal en Vlaams niveau voor Fevlado een belangrijke partner zijn.

4.1. INTERNATIONAAL

▪ ***World Federation of the Deaf – WFD***

Fevlado is één van de stichtende leden van de WFD. De WFD focust zich vooral op de armere landen in de wereld en de landen waar de dovenproblematiek het zwaarste is op vlak van onderwijs en mensenrechten. Het is vooral een solidariteitsplatform waarin de sterkere dovenfederaties kunnen samenwerken en steun bieden aan de minder sterke federaties. Deze steun kan financieel zijn, maar kan ook ondersteuning zijn bij het opzetten van nieuwe organisaties in ontwikkelingslanden, het opzetten van dovenonderwijs, het ondersteunen van projecten rond de opleiding van dove bestuursmensen vanuit deze landen, of het leggen van contacten met lokale overheden om de situatie van doven te verbeteren daar waar dat nodig is. De WFD heeft de status van raadgever bij de Verenigde Naties, een toch belangrijke vorm van erkenning. Hierdoor kan de dovengemeenschap ook haar rol spelen in de besluitvorming bij de Verenigde Naties op domeinen waar dit het leven van de doven kan beïnvloeden.

De WFD organiseert vierjaarlijks een Wereldcongres en dat is vaak een megagebeuren met zeer veel doven uit de ganse wereld. Dit Congres bestaat uit een besloten gedeelte, de Algemene Vergadering van de WFD, waarop enkel officiële delegaties van de aangesloten landen toegelaten zijn. Het open gedeelte is dan het Congres waarop iedereen mag aanwezig zijn en met een heel breed programma, gaande van theater, cultuur, kunst, tot workshops en seminaries. Een belangrijk aspect van dit evenement zijn de talrijke informele contacten die leiden tot de vorming van een netwerk van mensen die een belangrijke rol kunnen spelen in de werking van de eigen federatie. Mensen die expert zijn op bepaalde domeinen zoals mensenrechten, gebarentaal, politiek, .. kunnen daar geraadpleegd of uitgenodigd worden voor een lezing.

▪ ***European Union of the Deaf – EUD***

De EUD is een Europese non-profit organisatie met de Nationale Federaties van Doven binnen de Europese Unie als leden. Fevlado is één van de stichtende leden van de EUD en de reden van de oprichting van deze non-profit organisatie was de nood aan een platform van de nationale dovenorganisaties waar de belangen van Dove Europeanen verdedigd worden op Europees niveau. De EUD wil de dialoog met de “horende wereld” uitbouwen op Europees niveau, en dit in overleg en samenwerking met haar leden.

Er zijn talrijke mogelijkheden rond het indienen van Europese projecten op diverse beleidsdomeinen (onderwijs, werk, welzijn, antidiscriminatie, ..) en daarvoor is het toch wel nodig om een sterk uitgebouwd netwerk van mogelijke partners te hebben. De General Assembly of de Algemene Vergadering komt jaarlijks samen. Dit jaar ging het door in Praag-Tsjechie. Hoofdonderwerpen zijn daar de opvolging van de gemaakte afspraken van de vorige Algemene Vergadering, de financiële toestand van de EUD, het opstellen en opvolgen van het EUD Action Plan, de relatie tussen de EUD en het European Disability Forum, en het bespreken van de resultaten van seminaries rond bijvoorbeeld discriminatie, gelijke rechten, gebarentaal, ... Ook wordt de werking van en acties ten opzichte van de Verenigde Naties in samenwerking met de WFD besproken, en vaak worden er workshops georganiseerd rond relevante thema's.

- ***Dovenschap Nederland***

Dovenschap is de belangenorganisatie van dove mensen in Nederland. Jaarlijks wordt er een overlegvergadering georganiseerd tussen de Vlaamse en de Nederlandse Dovenfederatie. Deze jaarlijkse bijeenkomst geeft de mogelijkheid aan beide federaties om elkaar beter te leren kennen, en de eigen werking te toetsen aan die van een gelijkaardige organisatie. Er worden standpunten vergeleken en oplossingen gezocht voor gelijkaardige problemen.

4.2. NATIONAAL

- ***Fédération Francophone des Sourds de Belgique – FFSB***

Fevlado en FFSB overleggen op regelmatige basis om vooral informatie uit te wisselen. Soms wordt er ook samen gelobbyd. In 2010 werd samen Werelddoenvendag georganiseerd.

- ***Belgian Disability Forum – BDF***

Het Belgian Disability Forum zag het licht begin 2004, aangezien er vanuit België geen enkele "officieel aanvaarde" organisatie bestond die de Belgische personen met een handicap kon vertegenwoordigen op Europees vlak. De bestaande Hoge Raad voor Personen met een Handicap wordt immers samengesteld door de overheid die hiervoor mensen aanduidt als zogenaamde vertegenwoordigers van personen met een handicap, maar blijkbaar strookte dit niet met de regelgeving van het EDF (European Disability Forum). Dit forum eist onder meer dat de vertegenwoordigers van de nationale federaties van personen met een handicap bestaan uit representatieve mensen en dat de leden van deze federaties voor het merendeel zelf een handicap hebben.

Het BDF voldoet wel aan deze vormvereisten aangezien ze opgericht werd door een aantal organisaties van personen met een handicap in Vlaanderen en Wallonië waaronder ook Fevlado en de Waalse organisatie FFSB - sedert enkele jaren is het BDF ook effectief lid van het European Disability Forum als vertegenwoordiger van België.

Fevlado heeft 2 afgevaardigden in de Algemene Vergadering van het BDF.

Gesprekspunten binnen het BDF zijn vooral de houding van België bij de implementatie van diverse Europese richtlijnen rond personen met een handicap, het bepalen van onze standpunten, en het doorgeven van informatie vanuit Europa naar de achterban, vooral dan inzake mogelijke subsidiëringen en projecten. Grote thema's zoals antidiscriminatie, gelijke rechten en arbeid worden hier ook aangepakt. Het BDF beschikt over een personeelskader dat volledig door de Belgische overheid wordt gefinancierd. De bedoeling is evenwel ook om in België de rol van de Hoge Raad over te nemen als adviserend orgaan naar de overheden toe rond het wetgevend werk.

- ***Sensorial Handicap Coöperation – SHC***

SHC is een tweetalige niet-gouvernementele organisatie (NGO) voor ontwikkelingssamenwerking, erkend door de Directie-Generaal Ontwikkelingssamenwerking (DGOS) sedert 1992. SHC groepeerde de initiatieven inzake ontwikkelingssamenwerking van de meeste Nederlandstalige en Franstalige voorzieningen voor mensen met een sensorische handicap in België.

Fevlado is lid van de Algemene Vergadering van deze vzw.

4.3. VLAAMS

- ***Fevlado-Passage vzw***

Deze organisatie staat in voor de dienstverlening aan doven, slechthorenden, doof geworden, hun omgeving en geïnteresseerden. De individuele begeleiding van doven/slechthorenden geeft voeding aan de belangenverdediging van Fevlado via de verzameling van individuele maar gelijkaardige klachten, die vertaald worden naar structurele tekorten. Vooral de expertise rond tewerkstelling en zorg werd in 2010 door Fevlado-Passage aangeleverd. Meer informatie over de werking van Fevlado-Passage kan u vinden in het jaarverslag van deze organisatie.

- ***Fevlado-Diversus vzw***

Deze vzw is erkend als sociaal-culturele organisatie, die educatieve en ondersteunende activiteiten organiseert die een genuanceerde kijk op doof- en slechthorendheid moeten bevorderen. Ze benadert daarbij doofheid vanuit een sociaal-cultureel perspectief. De samenwerking tussen Fevlado en deze dienst is belangrijk als het gaat om gezamenlijke prioriteiten, zoals de sensibilisering van de horende maatschappij.

In 2010 werkten Fevlado en Fevlado-Diversus naar jaarlijkse gewoonte samen voor de organisatie van WDD 2010 in Brussel. Meer informatie over de werking van Fevlado-Diversus kan u vinden in het jaarverslag van deze organisatie.

- ***Vlaams GebarenTaalCentrum vzw – VGTC***

Binnen het VGTC ontmoeten leden van de Vlaamse Dovengemeenschap personen werkzaam binnen diensten of organisaties gericht op doven en slechthorenden, en taalkundigen met ervaring op het vlak van gebarentaalonderzoek elkaar om te overleggen en om samen initiatieven te ontwikkelen. Deze initiatieven zijn vooral - maar niet uitsluitend - gericht op het onderwijs van en onderzoek naar de Vlaamse Gebarentaal.

Sinds januari 2008 is het VGTC door de Vlaamse overheid erkend als “kennis- en coördinatiecentrum voor de Vlaamse Gebarentaal” en dit voor een periode van 4 jaar.

- ***Vlaams Communicatie Assistentie Bureau voor Doven vzw – CAB***

Er wordt op geregelde basis overlegd tussen Fevlado en het CAB, over items die beide organisaties aanbelangen.

- ***Beroepsvereniging Vlaamse Gebarentaal Tolken - BVGT***

- ***Adviescommissie VGT***

- ***Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap – VAPH***

Binnen het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap zetelen vertegenwoordigers van Fevlado in

- De werkgroep ‘Opvolging van de resolutie betreffende personen met een auditieve handicap’ : Na het verschijnen in het Vlaams Parlement van de resolutie over personen met een auditieve handicap in mei 1999, werd er binnen het Vlaams Fonds een werk/denkgroep opgericht om de inhoud van deze resolutie te bespreken. De bedoeling van deze groep is om de realisatie op te volgen van wat er in de resolutie staat.
- De klachtencommissie inzake de dienstverlening door tolken Vlaamse Gebarentaal : Bij klachten inzake de dienstverlening door tolken Vlaamse Gebarentaal vervult het CAB haar rol als klachtbemiddelaar. Indien dit niet tot een oplossing leidt, moet het CAB de klacht ter kennis geven aan de klachtencommissie, die uiteindelijk een definitief voorstel van een oplossing moet geven aan de beleidsorganen van het Vlaams Fonds. In de klachtencommissie zetelen vertegenwoordigers van de belangenverenigingen van de dove cliënten (waaronder Fevlado), van de belangenvereniging van de tolken, van het CAB en van de overheid.

- ***Gelijke Rechten voor Iedere Persoon met een Handicap vzw – GRIP***
- ***Gebruikersoverleg Handicap en Arbeid***
Onder leiding en coördinatie van GRIP komt dit gebruikersoverleg op regelmatige basis samen om rond dit domein een aantal punten op te volgen en beleidsadviserend werk te verrichten. Ook Fevlado maakt deel uit van dit overlegforum.
- ***Vlaams Gebruikersoverleg voor Personen met een Handicap vzw – VGPH***
In oktober 2004 sloot Fevlado zich aan bij dit platform dat intussen 16 gebruikersorganisaties onder haar leden telt. De bedoeling is om de krachten te bundelen en samen te strijden voor een “evenwaardige” positie van personen met een handicap in de zorg. Het VGPH heeft provinciale werkingen, die de gebruikers ondersteunen in het Regionaal Overleg.
- ***SociaalEconomische Raad van Vlaanderen – SERV***
Op vraag van de minister van Werkgelegenheid en Toerisme werd op 16 december 2003 in de SERV de commissie Diversiteit opgericht. De commissie Diversiteit ijvert voor de evenredige vertegenwoordiging in het sociaaleconomische leven van die groepen van de bevolking die nu niet op een evenredige wijze vertegenwoordigd zijn.
De commissie Diversiteit is paritair samengesteld. Naast de vertegenwoordigers van de representatieve organisaties uit de SERV zijn er toegevoegde leden, namelijk de vertegenwoordigers van de representatieve organisaties van de kansengroepen. Via de commissie Diversiteit van de SERV krijgen kansengroepen dus een stem in de beleidsadvisering betreffende evenredige arbeidsdeelname en diversiteit.
Momenteel zijn er in de commissie Diversiteit twee kansengroepen opgenomen: namelijk de allochtonen en de personen met een arbeidshandicap. Voor iedere kansengroep is er een werkgroep binnen de commissie Diversiteit opgericht. Het is de minister van tewerkstelling, die na advies van de SERV, bepaalt welke kansengroepen er aan bod komen in de commissie Diversiteit. Fevlado zetelt in deze commissie.
Fevlado maakt ook deel uit van de Ontwikkelgroep competentieprofiel tolk VGT
- ***Toegankelijkheidsoverleg Vlaanderen – T.O.V***
- ***Provinciaal Platform Toegankelijkheid – P.P.T***
Om de toegankelijkheidswerking van de verschillende organisaties en acties rond toegankelijkheid te coördineren wordt er vanuit elk provinciaal steunpunt een Toegankelijkheidsplatform samengesteld. Dit overleg bestaat uit organisaties die rond toegankelijkheid werken, maar ook gebruikers en een technisch adviesbureau voor toegankelijkheid zijn meestal partners. Bedoeling is overleg en samenwerking op gang te brengen. Via het platform worden ook kennis, informatie en ervaring uitgewisseld. In nauwe samenwerking met dit platform wordt het provinciaal toegankelijkheidsbeleid uitgetekend. Het Provinciaal Platform voor Toegankelijkheid verleent adviezen op vraag van het bestuur of op eigen initiatief omtrent toegankelijkheidsmateries.
- ***Overlegplatform Vlaamse Doveninstituten – CORA***
Dit platform heeft 6 werkgroepen. Aan de werkgroep “Tolken in onderwijs”, verleent Fevlado zijn medewerking. Concrete voorbeelden hiervan worden beschreven onder het item “belangenbehartiging”.
- ***‘t Signaal***
- ***Gespecialiseerde Trajectbepalings- en begeleidingsdienst (G.T.B.)***
GTB begeleidt werkzoekenden met een arbeidshandicap die een extra duwtje in de rug nodig hebben naar de arbeidsmarkt. Voor hen zijn de kansen op een integratie in het arbeidsproces beperkter. De doorstroming kan zowel naar het normaal economisch circuit zijn, als naar de

beschutte werkplaats of arbeidszorg. GTB gebruikt hiervoor een specifieke methodiek. Samen met de werkzoekende stippelt GTB een traject uit. Hierin staat de cliënt centraal. Het is een begeleiding op maat die door een arbeidstrajectbegeleider wordt opgevolgd. Er wordt informatie en advies gegeven over opleidings- en tewerkstellingsmogelijkheden. GTB werkt samen met tal van opleidings- en oriënteringscentra die een uitgebreid gamma aan mogelijkheden bieden. Fevlado is lid van de Raad van Bestuur en Algemene Vergadering van deze vzw.

- ***Westkans vzw***

Westkans is het toegankelijkheidsbureau van West-Vlaanderen en wil in West-Vlaanderen bijdragen tot de realisatie van een integraal toegankelijke omgeving en meer gelijke kansen voor iedereen. Fevlado is één van de netwerkpartners. Tot de opdrachtgevers behoren alle openbare en particuliere organisaties die voorzieningen of diensten verzorgen voor het publiek.

- ***Anysurfer***

AnySurfer is een kwaliteitslabel voor websites die voor iedereen toegankelijk zijn — ook voor mensen met een functiebeperking. Het AnySurfer Netwerk bestaat uit zes organisaties met als voornaamste doelstelling de diensten en de doelgroep van het AnySurferaanbod uit te breiden en de expertise nog te verruimen. Naast Blindenzorg Licht en Liefde, de initiatiefnemer van BlindSurfer en AnySurfer, telt het netwerk 5 leden die erg veel expertise vertegenwoordigen inzake toegankelijkheid van digitale media: Fevlado, MODEM, K-point, Klare Taal en WAI-NOT.

- ***Onderzoeksnetwerk Longitudinale Wetenschappelijke Databank - OLWD***

- ***Platform Recht op Inclusief Onderwijs - PRIO***

5. ACTIVITEITEN IN HET KADER VAN DE MISSIE

5.1. BELANGENVERDEDIGING

JAARVERSLAG BELANGENVERDEDIGING 2010

INLEIDING

Missie

De werking van de belangenverdediging van Fevlado wordt bepaald door de missie. Deze werd gedurende 2009 tijdens meerdere bijeenkomsten besproken en opnieuw geformuleerd. Vanaf 2010 werd de vernieuwde missie gevolgd.

NIET-THEMAGEBONDEN WERKING VAN DE CEL BELANGENBEHARTIGING

- Wijziging expertenwerking

In 2010 wijzigde de cel belangenbelangenbehartiging de manier van samenwerken met de experten. Er werd vanaf dan niet langer gewerkt met expertengroepen, voor elk thema één, maar met een expertennetwerk. Afhankelijk van het onderwerp en het soort advies dat nodig is, wordt er sindsdien contact opgenomen met individuele experten. Voor sommige items blijft de ondersteuning door een groep experten wel verder bestaan. Deze vernieuwing moet het toelaten op een meer flexibele manier om te gaan met de experten.

- Cel belangenbehartiging aanwezig op ICED congres en Deafnation World Expo

Tijdens de zomermaanden was de cel belangenbehartiging vertegenwoordigd op het ICED congres in Canada en op de Deafnation World Expo in Las Vegas. Over het ICED congres wordt verder in dit verslag informatie gegeven, over de Deafnation World Expo werd er een uitgebreid verslag met foto's in Dovennieuws gepubliceerd. Naast het bijwonen van allerlei interessante lezingen, is het leggen van internationale contacten en het uitwisselen van gegevens even belangrijk voor de werking van de cel belangenbehartiging.

- België was in de 2^e helft van 2010 voorzitter van de Raad van de Europese Unie. Ter voorbereiding daarvan nodigde de federale overheid in de lente het middenveld uit om hierover te overleggen. De cel belangenbehartiging was aanwezig.

- Europese bevraging rond deelname aan het politieke leven

De Raad van Europa vroeg in 2010 elke lidstaat naar de gegarandeerde rechten van personen met een handicap tot deelname aan het politieke en publieke leven. Dit gebeurde via een vragenlijst, die ook werd doorgegeven aan Fevlado. De vragen hadden vooral betrekking op de toegankelijkheid van verkiezingen. De cel belangenbehartiging bezorgde de knelpunten voor gebarentalige dove personen aan de instantie die alle antwoorden voor België bijeenvoegde om die dan aan de Raad van Europa door te geven. De bedoeling was om op basis van alle antwoorden aanbevelingen te doen aan alle lidstaten om de inspraak van personen met een handicap te vergroten.

- Interview met *Ádám Kosá* en *Mark Wheatley*

De cel belangenbehartiging interviewde in 2010 *Ádám Kosá* en *Mark Wheatley* over hun werk in respectievelijk het Europees Parlement en de EUD. Een aantal thema's werden behandeld, zoals de VN-Conventie voor de Rechten van Personen met een Handicap en de erkenning van gebarentalen. Een selectie uit dit interview verscheen in Dovennieuws en het volledige interview is nog steeds te lezen en te bekijken op de website. Ook doof.nl en jongerencommissie.nl plaatsten dit interview op hun website.

- Rond het VN Verdrag organiseerden de Europese Commissie en de Belgische staatssecretaris voor personen met een handicap, Jean-Marc Delizée, vanuit het Belgische voorzitterschap van de Europese Raad van Europa een **2-daags werkforum**. Ook de cel belangenbehartiging was aanwezig op dit forum waar beleidsmakers, organisaties en personen met een handicap de vorderingen bespraken in verband met de uitvoering van deze Conventie. Het beleid voor mensen met een handicap heeft te maken met rechten en de nadruk lag dan ook op de manier waarop overheden de mensen met een handicap zelf kunnen en moeten betrekken bij het beleid. In 2011 moet België een eerste verslag bezorgen aan de VN Commissie van de manier waarop het land de Conventie toepast.
Dat de ratificatie door België van de VN-Conventie voor de Rechten van Personen met een Handicap ook voor dove personen belangrijk is, wilden we aantonen tijdens de **studievoormiddag op WDD**. Enkele internationale en nationale belangrijke dove personen lichtten de belangrijkste artikels uit deze Conventie toe, en daarna volgde er een kort debat. In Dovenieuws (editie november-december) verscheen nadien een verslag.
- In 2010 was er een eerste officieel overleg met de Staatssecretaris voor Personen met een Handicap, dhr. **Delizée**. Op de agenda stond de samenwerking met de NMBS, de toegankelijkheid van nooddiensten, ziekenhuizen en van de website van de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid (FOD SZ), onze inspraak in de Nationale Hoge Raad voor personen met een Handicap, de problematiek van dove personen en de erkenning als personen met een handicap, en ook nog het VN Verdrag voor de Rechten van Personen met een handicap.
- **Vlaams Gelijke Kansenbeleid voor Personen met een Handicap**
Het Vlaams regeerakkoord 2009 - 2014 **geeft** aan de Vlaamse minister van Gelijke Kansen, Pascal Smet, de bevoegdheid over een nieuwe doelgroep, de personen met een handicap. Ook toegankelijkheid van informatie is een nieuw thema. Daarvoor moeten er dus doelstellingen worden bepaald en Fevlado kreeg in 2010 de kans om haar wensen door te geven. Dat gebeurde in de zomermaanden. In het najaar werden we door de Cel Gelijke Kansen Vlaanderen uitgenodigd om onze voorstellen te bespreken. Het werd een boeiend gesprek, met als leidraad het memorandum dat Fevlado opstelde voor de Vlaamse Regering. Dit document werd eerder via de website van Fevlado verspreid, ook in VGT. We werkten op die manier mee aan het voorontwerp van een nieuw doelstellingskader. De voorlopige tekstversie hiervan werd eind 2010 aan alle organisaties die meewerkten voorgesteld. Bijna al onze voorstellen werden er in opgenomen, maar in januari 2011 start een overleg tussen de verschillende kabinetten waarin bepaald wordt welke voorstellen al dan niet weerhouden worden en voorgelegd worden aan de Vlaamse regering. Die zal dan definitief beslissen welke doelstellingen gehaald moeten worden in de periode 2011-2014.
- **Informatieverspreiding rond de werking van de cel belangenbehartiging**
 - o In de maand maart organiseerde het departement Logopedie en Audiologie van de Lessius Hogeschool Antwerpen een **informatiedag voor de studenten Audiologie**. Maartje De Meulder stelde daar de werking van Fevlado en de belangenbehartiging voor.
 - o Fevlado kreeg de kans om in het **jaarverslag van het Centrum voor Gelijke van Kansen en Racismebestrijding (CGKR)** de prioriteiten van haar werking voor te stellen. Dit jaarverslag wordt wijd verspreid en gelezen. De bijdrage van de cel belangenbehartiging was een selectie van de belangrijkste punten uit het federaal en Vlaams memorandum van Fevlado.
 - o **Evaluatie nieuwsverspreiding** : De cel belangenbehartiging wou in 2010 graag weten of het nieuws over haar werking dat sinds begin 2010 intensief werd verspreid via de nieuwsbrief en de website, voor de lezers interessant en voldoende is. Iedereen kreeg de kans hieraan mee te werken, zowel de bestuursleden van Fevlado, de experts, en alle lezers van de nieuwsbrief. We waren blij met het resultaat; de meesten vinden 2-wekelijkse informatie voldoende, en de artikels lang genoeg. Een aantal respondenten vindt het niet goed dat er in de nieuwsbrief soms informatie staat die niet op de website te vinden is en vindt het ook niet goed dat er, in verhouding tot de andere afdelingen van Fevlado, meer nieuws van de belangenbehartiging te lezen is. Enkele personen vragen

ook om meer nieuws in VGT te brengen. Deze opmerkingen worden in 2011 meegenomen en we zullen intern bekijken hoe we hier aan tegemoet kunnen komen. We hopen dat dit jaarverslag een duidelijk overzicht geeft van onze activiteiten in 2010!

THEMAGEBONDEN WERKING

THEMA ONDERWIJS

- Juridisch proces

Eind juli 2009 veroordeelde de Rechtbank van Eerste Aanleg te Gent de Vlaamse Gemeenschap voor discriminatie omdat het huidige tolkurenpakket voor dove leerlingen een weigering uitmaakt van redelijke aanpassingen voor personen met een handicap. De Vlaamse Gemeenschap tekende kort daarop hoger beroep aan tegen dit vonnis. Het Hof van Beroep legde de datum voor de pleidooien vast op 13 april 2011. In 2010 dienden de beide partijen – de Vlaamse overheid en de advocaat van de 4 ouderparen die het proces startten, met ondersteuning van Fevlado - hun conclusies in, als onderdeel van de beroepsprocedure. In afwachting van de uitspraak van dit juridisch proces, werd er in 2010 verder onderhandeld tussen het kabinet Onderwijs en Fevlado. Die gesprekken leverden concreet volgende resultaten op:

o **Vereenvoudiging van de aanvraag- en toekenningsprocedure van tolkuren:**

Het departement Onderwijs stuurt jaarlijks een omzendbrief over ondersteuning voor dove leerlingen/studenten in het regulier onderwijs: daarin werden belangrijke zaken gewijzigd, vooral m.b.t. de vereenvoudiging van de aanvraag- en toekenningsprocedure van tolkuren. Meer informatie vind je op de website van Fevlado.

o **2.000 extra tolkuren voor het schooljaar 2010-2011**

Half juni maakte minister Smet bekend dat het tolkurenpakket voor het middelbaar en hoger onderwijs opgetrokken werd van 14.210 naar 16.210 uren, dus een vermeerdering van 2.000 uren. Het aantal schrijftolkuren verhoogde ook, van 6.880 naar 7.880.

o **Inschakeling van 2 tolken in hoger onderwijs mogelijk**

Het ministerie van Onderwijs liet eerder niet toe om in het hoger onderwijs 2 tolken op hetzelfde moment in te zetten, die elkaar kunnen afwisselen. Vanaf het school-/academiejaar 2010-2011 kunnen dove studenten hoger onderwijs vanuit het hen toegekende pakket tolkuren zelf de afweging maken of en wanneer er 2 tolken gewenst zijn. De uren die door 2 tolken tegelijk ingevuld worden, worden dubbel aangerekend op het pakket van de student.

De cel belangenbehartiging was tevreden met deze aanpassingen maar bleef aandringen op een lange termijn visie en – planning.

In 2009 was er ruime **persaandacht** voor het juridisch proces, maar ook in 2010 kwam dit eerste proces op basis van het nieuwe Vlaamse Gelijke Kansen- en Gelijke Behandelingsdecreet in de media. De verhoging van het aantal tolkuren werd gepubliceerd in een aantal kranten, maar ook in de gespecialiseerde juridische pers verscheen een artikel. Ook Klasse, het tijdschrift voor leerkrachten in het Vlaamse onderwijs, had er aandacht voor.

- Naar aanleiding van de weigering door minister van Onderwijs, Pascal Smet, van een studiebeurs aan een Vlaamse dove studente in Gallaudet, stuurde Fevlado een brief naar het kabinet met de **vraag om het hoger onderwijs in Vlaanderen toegankelijk te maken voor dove studenten**. De minister verwijst in zijn antwoord naar het nieuwe doelstellingenkader binnen Gelijke Kansen en belooft zijn inspanningen voor dove studenten op te drijven. Tegelijkertijd waarschuwt hij voor onrealistische verwachtingen.
- In juli vond in Vancouver het **21ste ICED congres** plaats (International Congress on the Education of the Deaf). De cel belangenbehartiging was vertegenwoordigd. Het organiserend comité en de

BC (British Columbia)Dovengemeenschap verspreidden daar samen het statement (standpunt): “A New Era: Deaf Participation and Collaboration” (“Een nieuw tijdperk: Dove participatie en Samenwerking”). Dit standpunt stelt dat dove mensen een positieve bijdrage leveren aan hun land op vlak van onderwijs, economische activiteit, politiek, kunst en literatuur, en dat het een onvervreemdbaar recht is van Dovengemeenschappen om **erkend te worden als een taalkundige en culturele minderheidsgroep**. Het standpunt **verwerpt alle Milaan resoluties, erkent en heeft spijt** van de vreselijke gevolgen van deze resoluties, en doet een wereldwijde oproep om te leren van de geschiedenis, en te verzekeren dat alle scholen alle vormen van taal en communicatie accepteren en respecteren. Een uitgebreider verslag werd gepubliceerd op de website.

Maartje De Meulder en Onno Crasborn schreven naar aanleiding van ICED een tekst over hoe enorm belangrijk gebarentaal is voor alle dove kinderen, ook die met een CI. De cel belangenbehartiging ondersteunde deze tekst, en publiceerde hem op de website.

- De cel belangenbehartiging was aanwezig op de **academische zitting** naar aanleiding van het 175-jarige bestaan van **KOCA** (Koninklijk Orthopedagogisch Centrum Antwerpen) op 5 oktober. Het thema van deze zitting was “Hoe werken Zorg en Onderwijs geïntegreerd samen?”. Zowel afgevaardigden van het kabinet Onderwijs en Welzijn, als van de 2 grote onderwijskoepels namen deel aan het debat. Een aantal aanwezigen benadrukte het belang van de specifieke aandacht die er moet gaan naar onderwijs voor dove kinderen in de Vlaamse Gebarentaal.
- Een expert onderwijs nam deel aan een **vorming door ONICI** rond dove kinderen en lezen. ONICI blijft het gebruik van VGT als minderwaardig beschouwen en focussen op gesproken taal.
- In maart besteedde het programma De ochtend van Radio1 aandacht aan het plaatstekort in scholen. Boudewijn Bouckaert van Lijst Dedecker, die ook voorzitter is van de Commissie Onderwijs van het Vlaams Parlement, stelde voor om de bouw van nieuwe scholen te betalen door te besparen op het huidige gelijke kansen beleid “met al die speciale maatregelen als GOK-uren en GON-uren voor probleemkinderen”. De belangenbehartiging van Fevlado vindt dat dergelijke uitspraken niet kunnen en stuurde onmiddellijk een brief naar de voorzitter van **Lijst Dedecker** en naar **dh. Bouckaert** zelf. Van beide heren ontvingen we geen enkel antwoord.
- In het voorjaar trok de minister van Onderwijs door gans Vlaanderen om tijdens **ontmoetingsdagen** te luisteren naar de opmerkingen, noden en ideeën van iedereen die bij onderwijs betrokken is. Op die manier hoopte de minister om samen met leerlingen, ouders en professionelen de lijnen van het toekomstig onderwijsbeleid uit te zetten. Op vraag van Fevlado werden er op 4 ontmoetingsdagen tolken VGT voorzien.
- Op 20 mei werd het nieuwe **Kenniscentrum Kinderrechten (KEKI)** officieel voorgesteld aan het publiek. KEKI heeft als doelstelling de kennis over de rechten van het kind – voortgebracht door nationaal en internationaal wetenschappelijk onderzoek - samen te brengen, toegankelijk te maken, te verspreiden en te stimuleren. Onder andere Pascal Smet, naast minister van Onderwijs ook minister van Jeugd en coördinerend minister Kinderrechten, gaf een toespraak over de waarde en de doelstellingen van dit nieuwe centrum. Ook Fevlado was aanwezig.
- De **hervorming van het DKO** staat al lang op de politieke agenda. In 2010 werd er een aantal werkgroepen werd samengesteld, en de cel belangenbehartiging van Fevlado werd geraadpleegd wat betreft de deelname van gebarentalige dove personen aan de reguliere werking van de academies uit het DKO. Concreet wordt er in het rapport van de werkgroep “**DKO voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften**” voorgesteld om te werken met afzonderlijke kleine groepen van gebarentalige dove leerlingen, en om de regelgeving die voor het leerplichtonderwijs geldt ook voor het DKO te laten gelden, en dus tolken VGT in te schakelen. De cel belangenbehartiging vroeg ook om voldoende aandacht te hebben voor de eigen expressievormen van gebarentalige doven, maar dit werd niet expliciet opgenomen. Positief is het voorstel om een expertisecentrum op te richten die de academies kan ondersteunen.

THEMA TOEGANKELIJKHEID

- 12 dove personen waren aanwezig op een eerste samenkomst die Fevlado organiseerde in maart rond toegankelijkheid. Het “**netwerk toegankelijkheid**” werd op die avond officieel opgericht. De bedoeling is om enkele keren per jaar samen te komen, ervaringen uit te wisselen rond de samenwerking met lokale adviesraden rond toegankelijkheid, met ondersteuning vanuit Fevlado. De cel belangenbehartiging zal deze groep ook een opleiding rond toegankelijkheid voor dove personen geven.
- **Ook EUD wilde al langer een expertengroep toegankelijkheid oprichten. Aangezien Fevlado al lang met dit thema bezig is en vraagt naar Europese samenwerking, werd Filip Verstraete in maart uitgenodigd bij de EUD in Brussel. Ook Asger Bergmann, die de expertengroep leidt, was daar aanwezig. Fevlado gaf tijdens een workshop, gekoppeld aan de Algemene Vergadering van de EUD in mei in Madrid, een lezing over de toegankelijkheid van informatie en communicatie voor gebarentalige dove personen. Fevlado zal zeker verder een actieve rol blijven spelen in die Europese expertengroep toegankelijkheid.**
- Het **Toegankelijkheidsoverleg Vlaanderen (TOV)** organiseert jaarlijks een **ledenvergadering**, waar ze haar werking en haar toekomst toelicht. Vroeger was Fevlado lid van de kerngroep van TOV, maar wegens tijdsgebrek volgen we de werking nu van op een afstand. De cel belangenbehartiging richt zich voor toegankelijkheidsitems nu meer op de werkgroep die EUD hier rond oprichtte, omdat overleg en uitwisseling van informatie met andere dovenfederaties meer prioritair is. Als er ooit Europese normen rond toegankelijkheid van informatie en communicatie worden opgesteld voor gebarentalige dove personen, zal de Vlaamse overheid die moeten volgen. Fevlado was wel aanwezig op de ledenvergadering van TOV en blijft de werking van deze organisatie steunen.
- **Westkans** is het toegankelijkheidsbureau van West-Vlaanderen. Fevlado is één van de netwerkpartners. In maart nam de cel belangenbehartiging deel aan een overleg rond toegankelijkheid van ziekenhuizen, het meldpunt discriminatie bij Westkans, en gaf ook advies over de toegankelijkheid van haar website. In oktober hield Westkans een studiedag rond verstandelijke toegankelijkheid. Aangezien het hier onder meer ging over de toegankelijkheid van informatie en communicatie, was het belangrijk hier aan mee te werken. Fevlado volgde de studiedag en verspreidde veel informatie over haar werking via een stand.
- De financieel moeilijke situatie bij de overheid vereiste een meerjarenplanning en een selectie van prioriteiten. In juni nodigde het **kabinet Welzijn** daarom de cel belangenbehartiging en het CAB uit om dit te bespreken. Alle vragen vanuit Fevlado en het CAB werden genoteerd en het kabinet berekent wat hiervan de kostprijs is en hoe zij hieraan tegemoet kan komen in de komende 4 jaar. Eén van de vragen was om de reiskosten voor tolken in de leefsituatie niet langer door de dove personen zelf te laten betalen. In dat kader werden er in de **stad Gent en in de provincie Antwerpen** projecten opgestart, in samenwerking met Fevlado, om de toegankelijkheid voor hun dove burgers te verbeteren. Dove personen konden vanaf januari 2010 kosteloos beroep doen op een tolk VGT wanneer ze zich aanmeldden bij bepaalde stadsdiensten, de provincie Antwerpen betaalde de reiskosten van tolken VGT in de leefsituatie terug voor dove inwoners. Via die projecten waarbij de kosten van tolken VGT niet worden doorgerekend naar de dove persoon wilden ze de dove burgers stimuleren om meer beroep te doen op tolken in de leefsituatie en binnen de dienstverlening. Het CAB en Fevlado waren aanwezig op de tussentijdse evaluatie van deze experimentele projecten. De resultaten in Antwerpen waren positief en het project liep nog door tot eind 2010. Belangrijk was dat de provincie Vlaams-Brabant een afgevaardigde stuurde naar deze evaluatievergadering; ook deze provincie wil immers aandacht besteden aan de toegankelijkheid van haar diensten voor dove personen. De evaluatie van het project in Gent is minder positief: slechts weinig dove personen deden beroep op het aanbod om tolken VGT in te schakelen bij een groot aantal eerstelijnsdiensten van de stad Gent. Misschien werd er te weinig informatie verspreid over deze dienstverlening, of misschien moet de dienstverlening ook gelden

voor een bezoek aan een ziekenhuis? De stad Gent en Fevlado zochten naar een manier om dit project beter te laten verlopen. Het project werd opnieuw en zeer gericht aangekondigd. Een definitieve evaluatie volgt zeker in 2011.

In zijn beleidsbrief 2010-2011 kondigde de Vlaamse minister van Welzijn, Jo Vandeurzen, aan dat hij 'een voorstel van aangepast besluit inzake doventolken zal uitwerken waarin het toelatingscriterium wordt aangepast en waarin ook voorzien wordt in een stijging van het urencontingent voor de tolken VGT'.

- **Nooddiensten**

o **Het project Burgeralarmering per sms**

Op het ogenblik dat er zich in België een ernstige situatie voordoet, wordt de bevolking door de veiligheidsverantwoordelijken van de nationale, provinciale of gemeentelijke overheden via verschillende kanalen gewaarschuwd. Dove personen konden zich inschrijven bij Telecontact om in zulke situaties per sms verwittigd te worden. In 2010 zat dit project nog in een testfase, in 2011 wordt het operationeel.

o De **politiezone Mechelen** stelde een GSM-nummer ter beschikking waardoor dove personen via SMS in contact kunnen komen met noodhulp. Fevlado werd uitgenodigd om de meldkamer te bezoeken die is uitgerust met een specifiek telefoontoestel dat tekstberichten duidelijker ontvangt.

o Op 21 juni was Fevlado aanwezig op de studiedag '**Behoeftenonderzoek personenalarmering**'. Die werd georganiseerd door het expertisecentrum Zorg en Technologie van de Katholieke Hogeschool Zuid-West-Vlaanderen. De bedoeling was om de noden en behoeften omtrent het personenalarmsysteem in kaart te brengen en verbeterpunten te formuleren. Tot nu toe werd er weinig aandacht besteed aan de groep van gebarentalige dove senioren, die nood hebben aan een systeem van videofonie, ipv een geluidssysteem. Er werd afgesproken dat het Expertisecentrum binnenkort apart met Fevlado bekijkt hoe dit kan worden aangepakt.

- **Infrabel**, de infrastructuurbeheerder van het Belgische spoorwegnet, legde in januari 2010 de nieuwe handleiding voor speakers in de stations voor en ook de analyse van de stiptheidsresultaten van 2009. De cel belangenbehartiging was daar aanwezig. Ook op de Rondetafel van Infrabel in maart was Fevlado aanwezig. De toegankelijkheid voor dove personen van de nieuwe website over de spoorveiligheid (www.spoorveiligheid.be) werd aangekaart, en het feit dat er na het treinongeluk in Buizingen een noodnummer werd verspreid, maar dat daarbij geen rekening werd gehouden met de dove personen die informatie wensten. Infrabel beloofde voor beide zaken een oplossing te zoeken. In haar planning voor de komende jaren neemt ze het volgende op: 'Alle auditieve informatie moet toegankelijk zijn voor doven, dus vertaald worden naar visuele informatie (ondertiteling, sms, internet, display, enz...)'.

Tijdens de laatste vergadering van 2010 werd de Openbedrijvendag geëvalueerd. Fevlado was tevreden dat alle video's die er toen werden getoond voorzien waren van ondertiteling, maar vond het jammer dat er geen mogelijkheid was om een tolk VGT aan te vragen. Infrabel liet weten bereid te zijn groepen dove personen te ontvangen en rond te leiden. Indien een dovenclub hier interesse voor heeft, kan die nog steeds een mail sturen naar ledenbeweging@fevlado.be. Ook nog in 2010 lanceerde Infrabel een nieuw informatiekanaal "Railtime by Phone". Fevlado vroeg om ook een sms-dienst te installeren. Infrabel beloofde hiervoor snel een oplossing te zoeken, samen met Fevlado.

- In maart kondigde Piet Van Roe, gedelegeerd bestuurder van de **VRT**, een zwaar besparingsplan aan. Fevlado stuurde onmiddellijk een brief met de vraag om niet te besparen op uitgaven voor **ondertiteling** van programma's. Kort daarop ontvingen we een brief van dhr. Van Roe. Dat Villa Politica vanaf eind april werd ondertiteld, was goed nieuws. Dat de VRT nog niet wist of de

doelstellingen die in de beheersovereenkomst staan zouden worden behaald, omdat er veel bespaard moest worden, was minder goed nieuws. In die beheersovereenkomst stond immers dat tegen eind 2010 95% van de Nederlandstalige programma's ondertiteld moest zijn. We weten intussen dat dit doel niet werd bereikt.

- **Teletolk** organiseert jaarlijks een evaluatievergadering. In maart zaten het VAPH, het callcenter Sitel en Fevlado hiervoor samen. Zowel statistische gegevens als knelpunten werden besproken.
- Fevlado-Diversus en de cel belangenbehartiging van Fevlado trokken eind maart samen naar **Intro**. Deze vzw krijgt subsidies van Gelijke Kansen Vlaanderen om evenementen, voorstellingen in cultuurcentra, festivals en sportmanifestaties toegankelijk te maken voor mensen met een handicap. Intro werkt samen met een aantal (organisaties van) tolken VGT die zich specialiseren in het tolken van (culturele) evenementen. Intro wilde samenzitten met Fevlado en de tolken om de vraag van de Dovengemeenschap en het aanbod van Intro op elkaar af te stemmen, dit aanbod bekend te maken bij de Dovengemeenschap, en de kwaliteit van het tolken bij grote evenementen te bespreken. Alhoewel de waarde van getolkte optredens en festivals voor een aantal dove personen niet onderschat wordt, gaf de cel belangenbehartiging aan minstens evenveel aandacht en financiële middelen te willen zien gaan naar het aanmoedigen en ondersteunen van de culturele expressievormen binnen de Dovengemeenschap zelf.
- **Gentse Feesten in VGT**
Naar jaarlijkse gewoonte selecteerden zowel het Dovencentrum Emmaüs als Fevlado 10 activiteiten uit het programma van de Gentse Feesten, waar tolken VGT aanwezig waren. De belangenbehartiging was blij met deze manier van werken: het zijn hier immers dove personen zelf die kiezen aan welke feestelijke activiteiten ze willen deelnemen, en de stad Gent betaalt de tolkkosten.
- **Theater met gebaren**
Theatermaggezien, een online platform voor theaterkritiek, beoordeelde het theaterstuk « Odysseus », dat éénmalig werd opgevoerd met 2 tolkstudenten VGT. Ze vroegen hierbij de mening van Fevlado. Deze is nog steeds na te lezen op onze website.
- **Fevlado geeft feedback op de toegankelijkheid van Handiweb**
Het project Handiweb wordt uitgewerkt binnen de administratie van de Staatssecretaris voor Personen met een Handicap : het is de bedoeling om een website te ontwikkelen in functie van
 - o het indienen van aanvragen, zoals een tegemoetkoming, een parkeerkaart, een attest erkenning handicap;
 - o de elektronische ontvangst van documenten, zoals beslissingen en een algemeen attest;
 - o de elektronische communicatie tussen burger en Directie-Generaal Personen met een handicap;
 - o de consultatie van gegevens (onder meer : stand van het dossier).Aan Fevlado werd gevraagd om feedback te geven omtrent de toegankelijkheid voor dove personen van deze website. Ook bij de verdere ontwikkeling van dit project zal Fevlado betrokken worden.
- **Ronde tafel arbeidshandicap bij de provincie Vlaams-Brabant**
De provincie Vlaams-Brabant organiseerde in juni een ronde tafel rond de tewerkstelling van personen met een arbeidshandicap. Via overleg met verschillende organisaties wilde de provincie Vlaams-Brabant zoveel mogelijk belemmeringen wegwerken voor personen met een handicap die bij het provinciebestuur willen werken. Er werd vooral aandacht besteed aan de selectieprocedure. De cel belangenbehartiging van Fevlado was ook uitgenodigd en ijverde vooral voor toegankelijkheid van die procedure voor gebarentalige dove personen. De provincie kon geen cijfers geven over het aantal dove personen dat daar is tewerkgesteld.

- **Screenings en vormingen:**
 - o De cel belangenbehartiging werkte in januari mee aan de doorlichting van het **bezoekerscentrum 't Vinne** in Zoutleeuw, en gaf haar opmerkingen rond de bereikbaarheid en bruikbaarheid voor dove personen door.
 - o De cel belangenbehartiging gaf een cursus “Hoe omgaan met dove mensen” aan een groep personeelsleden van de **Provincie Vlaams-Brabant**.

THEMA VGT EN DOVENCULTUUR

- In het kader van de erkenning van VGT subsidieert het kabinet cultuur jaarlijks enkele projecten die de VGT promoten. In 2009 werd een projectaanvraag van de cel belangenbehartiging goedgekeurd. Fevlado wou een groep dove mensen die al ervaring hebben met vertalen en presenteren voor de camera, opleiden zodat zij nadien professioneel aan de slag kunnen als vertaler of presentator in de visuele media. Het project werd grondig voorbereid in 2009 en de opleiding ging van start in januari 2010. Negen dove mensen namen deel. In februari werd de opleiding afgerond. Fevlado mag terecht fier zijn: voor het eerst in Europa werden **dove personen tot professionele vertalers** opgeleid. De normen die we tot nu toe hanteerden voor een kwaliteitsvolle vertaling, zullen vanaf nu strenger worden. Het nieuws over de opleiding van dove presentatoren werd via de website van Fevlado verspreid en nog meer informatie werd neergeschreven in een uitgebreid artikel dat verscheen in Dovennieuws mei-juni. Aangezien dit project kaderde in de erkenning van de VGT, werd Bart De Boisserie, medewerker van het Agentschap voor Sociaal en Cultureel Werk voor Jeugd en Volwassenen, geïnterviewd over de opvolging van het decreet over de erkenning van VGT. Ook dit interview verscheen in Dovennieuws. De groep dove vertalers maakte als afsluiting van de opleiding een film ter gelegenheid van 4 jaar erkenning VGT. De film werd toen verspreid, met ondertiteling in het Nederlands en het Engels. Je kan de Nederlandse versie hier bekijken: <http://vimeo.com/16618802> . Voor de versie met Engelse ondertiteling: <http://vimeo.com/16619988> .
- Twee personen van de cel belangenbehartiging zetelen in de **Adviescommissie VGT**. In 2010 werd er op 2-maandelijks basis vergaderd rond tal van onderwerpen. Er werden ook 5 thematische subcommissies vastgelegd en hun prioriteiten werden bepaald:
 - o Media: VGT in de media, gespecialiseerde opleiding en stimuleren van werkgelegenheid voor dove vertalers/presentatoren in de media
 - o Tolken: vernieuwde deontologische codes, kwaliteitsbewaking tolken VGT, en tolkbewustzijn
 - o Onderwijs: hervorming van het onderwijs aan dove leerlingen en aanpak van onwetendheid en gebrek aan informatie bij verschillende doelgroepen (ouders, opvoeders, leerlingenbegeleiders, medici en paramedici)
 - o Cultuur: zal in juni verslag uitbrengen
 - o Academisch onderzoek & onderwijs: gebrek aan dove onderzoekers aanpakken, nood aan een koepel die multidisciplinair onderzoek doet binnen Deaf Studies, nood aan een ethische code voor Deaf Studies onderzoekers.
- Begin maart had de cel belangenbehartiging een **overleg op het kabinet cultuur**. Daar werden de aandachtspunten die Fevlado in haar memorandum opstelde besproken. Het was het eerste contact met het kabinet sedert de aanstelling van minister Schauvliege.
- De cel belangenbehartiging nodigde in maart een 10-tal **ouders** uit. Zowel dove ouders van dove kinderen, dove ouders van horende kinderen, en horende ouders van dove kinderen maakten deel uit van deze groep. Er werd besproken welke noden er waren en hoe Fevlado ouders kan ondersteunen. Deze eerste samenkomst wordt vervolgd in 2011.

- Naar aanleiding van de studiedag 'Niets over ons, zonder ons! Hoe participatie 'waar maken?', die GRIP vzw (Gelijke Rechten voor Iedere Persoon met een Handicap) organiseerde in 2009, werd er in 2010 een **publicatie** uitgegeven. De cel belangenbehartiging was aanwezig op die studiedag en schreef een artikel in die publicatie rond het thema **Deaf Studies**.
- In maart was er een **overleg met** enkele bestuursleden van het **VGTC**. Vanuit Fevlado werd er vooral gevraagd naar een grotere betrokkenheid van de Vlaamse Dovengemeenschap bij de werking van dit centrum. Het is vooralsnog onduidelijk of dergelijk overleg in de toekomst nog zal plaatsvinden.
- In juni had de cel belangenbehartiging van Fevlado een **gesprek met de VRT rond media en Vlaamse Gebarentaal**. Er waren maar liefst 4 afgevaardigden van de VRT aanwezig. VGT op het scherm is moeilijk afdwingbaar, omdat we altijd geconfronteerd worden met het kleine aantal VGT gebruikers in Vlaanderen. Maar men voelt wel het belang van VGT bij nieuwsuitzendingen en een kinderprogramma, bijvoorbeeld Karrewiet. Eén wilde ook sensibiliserend werken door bijvoorbeeld in de week van WDD extra aandacht te schenken aan VGT. Zowel Eén als Ketnet werkten hier aan mee. Er werd vlak vóór WDD een gezamenlijk persbericht verspreid. De cel diversiteit van de VRT stuurde een afgevaardigde naar WDD, en die kwam nadien ook bij Fevlado zelf op bezoek. Er werd gepraat over stagemogelijkheden voor dove personen bij de VRT en een manier om de medewerkers van de openbare omroep te laten kennismaken met VGT en Dovencultuur.
- In september was Fevlado aanwezig op een **vergadering op het departement Jeugd, Cultuur, Sport en Media (CJSM)** over de uitvoering van artikel 151 van het Mediadecreet. Dat artikel stelt dat de Vlaamse Regering voor ondertiteling alsook voor Vlaamse Gebarentaal bij de Vlaamse omroepen een tijdspad en quota zal opleggen. De belangenbehartiging van Fevlado had tijdens deze vergadering kans om onze visie te geven op de uitwerking van dit artikel en het belang van Vlaamse Gebarentaal op televisie (in eerste instantie vooral voor kinderprogramma's en nieuwsprogramma's).
- In 2012 start een nieuwe **beheersovereenkomst tussen de VRT en de Vlaamse overheid**, die loopt tot 2016. De cel belangenbehartiging van Fevlado formuleerde haar advies omtrent media in VGT en bezorgde dit advies aan de minister van Media Ingrid Lieten, de Sectorraad Media, de commissie Media van het Vlaams Parlement en andere contacten. De cel belangenbehartiging las ook de beleidsbrief Media 2010-2011 van minister Lieten en was blij daarin te lezen dat de minister een samenvatting van het nieuws in VGT ter sprake zal brengen bij de onderhandelingen in 2011 over de nieuwe beheersovereenkomst.
- In een uitzending van het programma **BananaSplit op VT4** speelde een actrice een dove vrouw die de weg vraagt en daarbij zeer dom, onbegrijpend en enerverend reageert. Fevlado stuurde hierop een brief naar de verantwoordelijken en presentatoren van VT4 om haar ongenoegen te uiten. De productieverantwoordelijke reageerde op de brief en bood zijn verontschuldigingen aan.
- In november 2010 ging in het Europees Parlement de "**Implementation of Sign Language Legislation Conference**" door, georganiseerd door Europees Parlementslid Adam Kosa, en de European Union of the Deaf (EUD). Op het einde van de conferentie werd de "**2010 Brussels Declaration on Sign Languages in the European Union**" voorgelezen en ondertekend door Adam Kosa, WFD, EUD, EFSLI, WASLI en de afgevaardigden van alle nationale Dovenfederaties van de Europese lidstaten, inclusief IJsland, Noorwegen en Zwitserland. Ook het bestuur van Fevlado ondertekende deze Verklaring. Die zal gebruikt worden als een belangrijk instrument in de strijd voor een wettelijke Europese erkenning van gebarentaal. Tijdens dit congres werd ook een nieuw boek van EUD voorgesteld rond gebarentaalwetgeving in Europa. Maartje De Meulder werd door de cel belangenbehartiging vrijgesteld in augustus om aan dit boek mee te werken. Vanzelfsprekend woonde Fevlado dit belangrijke congres bij.

- Het federale selectiebureau **Selor** startte de ontwikkeling van een **test Vlaamse en Frans-Belgische Gebarentaal**. Dit gebeurde in samenwerking met Fevlado, afgevaardigden van de Waalse Dovengemeenschap en Vlaamse en Waalse taalkundigen en andere experts. De test bevond zich in 2010 in de laatste ontwikkelfase. De federale overheid plande een Koninklijk Besluit te publiceren - KB derde talen - waardoor het mogelijk wordt ook voor een derde taal een test af te leggen bij Selor. Derde talen kunnen zijn bvb. Vlaamse Gebarentaal, Frans-Belgische Gebarentaal, Arabisch, ... Tot nu toe kon dit enkel voor de drie officiële landstalen Nederlands, Frans en Duits. In 2011 wordt dit afgewerkt.
- Als illustratie en om alle succesverhalen rond het **cochleair implantaat** (CI) in de pers in een juister perspectief te plaatsen, publiceerden we in 2010 op de website van Fevlado het CI-verhaal van 2 dove personen. Dergelijke verhalen tonen aan dat niet iedereen gebaat is of zich gelukkiger voelt met een CI, en vormen een tegenwicht tegen de uitsluitend positieve verhalen die rond CI via de pers worden verspreid.

THEMA TOLKEN

- **Afstandstolken**
 - o De **werkgroep IMB** (Individuele Materiële Bijstand) bestaat uit afgevaardigden van dovenscholen, revalidatiecentra, en de cel belangenbehartiging van Fevlado. Op de agenda staan hulpmiddelen voor dove personen en de relatie met de Ad Hoc Commissie Individuele Bijstand en Sociale Integratie van het VAPH. In januari werd daar door de cel belangenbehartiging voor het eerst het systeem van **afstandstolken** voorgesteld.
 - o In april trokken Johan Verstraete en Helga Stevens naar het kabinet van **Vincent Van Quickenborne**, federaal minister voor **Ondernemen en Vereenvoudigen, onder andere bevoegd voor de** Federale Overheidsdienst Informatie- en Communicatietechnologie. **De belangenbehartiging van Fevlado werd uitgenodigd om mee het systeem van afstandstolken voor te stellen. Nadien kwam een afgevaardigde van dit kabinet op bezoek om de mogelijkheden van afstandstolken verder te bespreken.**
 - o De **Bond Moyson** (socialistische ziekenfonds) bood haar personeel eerder al een opleiding “ Dovencultuur en Vlaamse gebarentaal” aan, naar aanleiding van de tewerkstelling van een dove collega. Nadien wou ze ook aandacht schenken aan het dove cliënteel aan de loketten van de eerstelijnsdiensten. Daarom nam ze contact op met Fevlado om te bespreken hoe ze deze diensten toegankelijk kunnen maken. Onder andere het systeem van afstandstolken werd toegelicht.
 - o Ook tijdens een overleg op het **kabinet Welzijn** en bij de **VDAB** stond het systeem van afstandstolken op de agenda.
 - o De werkgroep hulpmiddelen gehoor van het Kennis- en Ondersteuningscentrum (KOC) van het VAPH nodigde de cel belangenbehartiging van Fevlado uit voor meer toelichting over het systeem van afstandstolken. Na een eerste voorstelling in januari werd er tijdens een 2^e overleg meer in detail ingegaan op de mogelijkheden van dit systeem. Korte tijd later kwamen de leden van deze werkgroep tot bij Fevlado voor een demonstratie. In 2011 wil het KOC haar medewerkers opleiden mbt het thema telecommunicatie en ze zal daarvoor beroep doen op Fevlado.
- Zowel internationaal als in Vlaanderen wordt steeds meer uitgegaan van competenties bij het beschrijven van beroepen. De SERV (Sociaal-Economische Raad Vlaanderen) stelt deze beroepscompetentieprofielen op voor een zeer divers publiek en voor verschillende gebruiksdoeleinden (zoals onder meer afstemming onderwijs-arbeidsmarkt, personeelsbeleid binnen bedrijven/organisaties en sectoren, loopbaan- en studiekeuzebegeleiding). Ook voor **tolken Vlaamse Gebarentaal** is het belangrijk over zo'n **beroepscompetentieprofiel** te beschikken en de cel belangenbehartiging werkte sinds 2009 mee aan de opmaak van dit profiel. In 2010 werd dit afgewerkt en het profiel werd gepubliceerd.

- Voor het eerst sinds haar oprichting kwam de **klachtencommissie van het VAPH** rond tolken VGT samen. Dit is een belangrijke stap en betekent dat de klachten ernstig worden onderzocht. Ook een afgevaardigde van Fevlado en lid van de cel belangenbehartiging is lid van deze commissie, en zal goed opvolgen wat hier nu verder mee gebeurt. In maart kwam de commissie voor de 2^e keer samen. Het huishoudelijk reglement vermeldt echter strikte geheimhouding van de beraadslagingen, dus verder nieuws over deze commissie zal niet meer verspreid worden.
- De **BVGT (Beroepsvereniging Gebarentaal Tolken), het CAB en Fevlado** hadden een overleg in maart. Op de agenda stond de uitwisseling van informatie over contacten met de overheid, diensten voor sociaal tolken, de toegankelijkheid van de klachtenprocedure van het CAB, de klachtencommissie en de adviescommissie, en nog een aantal kleinere punten. Voor de 3 partijen is zo'n regelmatig overleg nuttig en interessant. Met de BVGT werd nog apart vergaderd om elkaars visie af te toetsen op een aantal punten. Onder andere de inschakeling van dove vertalers op televisie en de inhoud van het tolkenberoep stonden op de agenda.

5.2. LEDENBEWEGING

Algemeen

De ledenbeweging van Fevlado is een netwerk van afdelingen:

- Jong-Fevlado
- Fevlado-Senioren
- HKC (Helen Keller Club)
- VDV (Vlaamse Doven Verenigingen)
- Fevlado-Ontspanning
 - Fevlado-Reisdienst “De Trekvogels”
 - Wielerbond Vlaamse Doven
- een rechtstreeks aangesloten organisatie:
 - VDSB (Vlaamse Doven Sport Bond)
- niet rechtstreeks aangesloten organisaties:
 - regionale dovenverenigingen met hun afdelingen en kleine dovenverenigingen, aangesloten bij VDV.

De bedoeling van het netwerk is om elkaar:

- te ondersteunen;
- te begeleiden;
- te bemiddelen bij conflicten;
- socio-culturele activiteiten te helpen organiseren;
- te sensibiliseren;
- regionaal aan belangenverdediging te doen.

Dit netwerk bestaat niet enkel uit aangesloten organisaties, van wie de leden automatisch ook lid zijn van Fevlado. Ook leden die rechtstreeks lid zijn van Fevlado worden betrokken bij dit netwerk. Zo worden aangesloten leden betrokken bij allerhande vertegenwoordigingen en worden ze aangesproken op hun ervaringsdeskundigheid. Op deze wijze helpen ze mee de toekomst van Fevlado en van de Vlaamse Dovengemeenschap vorm te geven.

Elke afdeling en aangesloten organisatie heeft en behoudt zijn eigen werking, maar krijgt, volgens afspraak, personeelsondersteuning vanuit Fevlado. De coördinatie hiervan gebeurt op het secretariaat te Gent.

Vanuit elke afdeling en aangesloten organisatie is er ook een afgevaardigd lid van de Algemene Vergadering van Fevlado vzw. Fevlado wil op die manier de ledenbeweging erkennen als de basis van haar werking.

De coördinatie van de ledenbeweging gebeurt vanuit het nationaal secretariaat te Gent.

Als **eerste opdracht** in dit kader zorgt Fevlado voor de aanmaak en verspreiding van de lidkaarten en dovenpassen, alsook het tijdschrift Dovennieuws dat naar alle leden wordt verstuurd.

Een **tweede opdracht** is het uitwisselen van informatie en het overleggen met de aangesloten dovenverenigingen en de afdelingen van Fevlado. Dit gaat door op de 5e zondag van de maand, maar kan ook tijdens aparte vergaderingen gebeuren.

In 2010 hadden er 2 vergaderingen van de ledenbeweging plaats (Antwerpen en Brugge, zie agendapunten hieronder).

Agenda 30/5/2010 in Antwerpen :

1. Welkomstwoord
2. Goedkeuring en opvolging verslag vergadering 29/11/2009, Turnhout
3. Voorbereiding aanvulling huishoudelijk reglement van Fevlado : voorstel van VDV
 - Fevlado huldigt bestuursleden van dovenverenigingen voor hun jarenlange inzet
 - Cadeau ivm de huldiging voor hun bestaan
4. Voordracht over Sabam. Een persoon van Sabam komt een korte lezing geven, iedereen mag hem vragen stellen
5. WDD 2010
6. WDD 2011 – WDD 2012 – WDD 2013 – WDD 2014
7. Voorstelling communicatie op afstand via OOvOO
8. Vraag van Fevlado : verzameling problemen over verzekeringen bij doven (auto-hospitalisatie-...)
9. Varia
10. Rondvraag

Agenda 28/11/2010 in Brugge:

1. Welkomstwoord
2. Goedkeuring en opvolging verslag vergadering 30/05/2010, Antwerpen
3. Een nieuwe directeur voor Fevlado
4. Antwoord van Sabam naar aanleiding van onze vraag
5. WDD 2011
6. Lidmaatschap 2011
7. E-mailadressen van leden
8. Feest voor 5 jaar erkenning VGT in april 2011
9. Burgeralarmering
10. Nieuwe online tolkaanvraag
11. Varia
12. Rondvraag

Een **derde opdracht** is het bereikbaar zijn voor organisaties met vragen/problemen of voor externe organisaties.

De *Jeugddienst voor Doven en Slechthorenden (JVDS)* werd opgericht door Fevlado-Ledenbeweging en SHC. Met de JVDS hoopten we op erkenning van het Vlaamse Ministerie van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel.

Belangrijkste doelen van de nieuwe vzw: activiteiten voor dove kinderen en jongeren organiseren, opleiding aan dove begeleiders geven, vorming organiseren voor bestuursleden van jeugdclubs.

SHC zelf heeft zijn werking ivm de inleefreizen stopgezet.

De voorwaarden voor erkenning op nationaal niveau zijn spijtig genoeg veel te hoog voor de JVDS, het is een te kleine groep. JVDS werd ontbonden maar Fevlado-Ledenbeweging blijft, samen met Jong-Fevlado, nadenken over toekomstige initiatieven.

In 2010 ging Fevlado af en toe naar dovenclubs voor een overlegvergadering of begeleidingswerk. Fevlado-Ledenbeweging begeleidde individuele leden met vragen i.v.m. de ledenbeweging. Fevlado-Ledenbeweging werd uitgenodigd voor tal van feesten van dovenclubs.

Hieronder wordt de werking van de verschillende afdelingen in 2010 toegelicht:

Vlaamse DovenVerenigingen (VDV)

VDV is de overkoepelende organisatie van de Vlaamse DovenVerenigingen, die de belangen behartigt van alle dovenverenigingen in Vlaanderen.

Bijna 90% is aangesloten bij de VDV: 6 regionale dovenverenigingen (plaatselijke verenigingen waar op hun beurt weer een aantal clubs zijn bij aangesloten: ontspanningsclubs, sportclubs, jongerenclubs, ouderenclubs, enz.,...) heeft een ontmoetingscentrum, waar onze regionale personeelsleden werken, en 7 zelfstandige verenigingen.

VDV verdedigt het belang van het verenigingsleven en zorgt zelf voor de vertegenwoordiging van de dovenverenigingen binnen Fevlado vzw. VDV is nog onvoldoende gekend bij dove personen. Er is beslist om in 2011 meer activiteiten te organiseren om zo meer bekendheid te krijgen.

In 2010 deed VDV voorstellen om het huishoudelijk reglement van Fevlado-Ledenbeweging aan te passen.

Leden van het Bestuur: Filip Verstraete, Joris Van Landuyt, Vincent Ameloot. Nieuw bestuurslid: Alexander Decrans. Ronald van Campenhout nam ontslag.

Fevlado-Senioren

Op de eerste bestuursvergadering van 28 januari werd zoals gebruikelijk de werking van het voorbije jaar geëvalueerd en het programma van het komende jaar besproken. De wens werd uitgesproken om een speciale werkgroep op te richten om actiever de voorstellen van de Vlaamse Ouderenraad te bespreken en zo de belangen van dove personen onder de aandacht te brengen.

De eerste Algemene Vergadering had plaats op 15 maart. De voorzitter van Fevlado benadrukte het belang van de werkgroep die de voorstellen van de Vlaamse Ouderenraad zou bespreken. Er werd beslist dat enkele bestuursleden het Ouderenparlement, een tweejaarlijks initiatief van de Vlaamse Ouderenraad, zullen bijwonen. Verder werden de Seniorendag in Brugge, de jaarlijkse uitstap en Werelddovendag (WDD) in Brussel besproken. Enkele voor dove personen praktische nieuwtjes uit de verschillende regio's werden uitgewisseld. Tot slot werd het toestel 'Direct Eye' voorgesteld dat dove personen toelaat in gebarentaal te communiceren. Het toestel werkt via internet en kan overal meegenomen worden. Het toestel biedt veel mogelijkheden maar het zal nog een tijd duren voor het algemeen wordt.

Op 26 april was er het Ouderenparlement in Antwerpen. Drie bestuursleden namen deel. Alle aanwezigen konden stemmen over thema's als betrokkenheid van ouderen bij het bestuur, mantelzorg, langer werken en de bedreiging van de consumptiemaatschappij. Telkens werden ook wensen naar de overheid geformuleerd.

De bestuursvergadering van 1 juni werkte de punten van de eerste bestuursvergadering verder uit. De uitstap naar de VRT werd definitief vastgelegd. Verder werd nagegaan hoe informatie naar de verschillende leden beter kan georganiseerd worden.

Op 12 augustus was er nog een bestuursvergadering. Opnieuw werden de komende activiteiten besproken. Verder werd nagegaan of de voornaamste nieuwsfeiten die we van de Vlaamse Ouderenraad krijgen ook in gebarentaal op de website van Fevlado kunnen gebracht worden.

Op 25 september was het Wereld Doven Dag (WDD) in Brussel in het Federaal Parlement. Debat "Dove senioren in Vlaanderen en in Wallonië". De spreker voor Vlaanderen was Boudewyn De Roose; voor Wallonië was dit Léon Pirlet.

Op 1 oktober was er een studiedag van de Vlaamse Ouderenraad over het thema: ' Armoede treft 1 op 5 ouderen'. Dirk Nemegeer woonde de studiedag bij.

De tweede Algemene Vergadering had plaats op 4 oktober. WDD werd geëvalueerd. Op WDD was er een bijeenkomst van de Vlaamse senioren met de Waalse senioren. Ook het komende seniorenfeest en de seniorenuitstap werden in detail geregeld. Er was geen interesse voor de nieuwe werkgroep om voorstellen van de Vlaamse Ouderenraad te bespreken. Men wilde dit aan het bestuur overlaten. Er werd ook aangedrongen om aandacht te hebben voor armoede bij oudere dove personen die niet meer naar vergaderingen komen. Meerdere varia punten werden besproken.

Op 28 oktober was er het seniorenfeest in Brugge. Het seniorenfeest gaat in stijgende lijn. Er waren meer dan 150 aanwezigen. 's Morgens was er de toespraak van de voorzitter, dan de maaltijd en in de namiddag enkele volksspelen waarna nog lang kon nagekaart worden. Het blijft een gezellig feest dat zeker jaarlijks moet herhaald worden.

Op 22 november was er de seniorenuitstap naar de VRT. De VRT had het maximum toegelaten personen op 60 gesteld. Daardoor moesten enkelen geweigerd worden. Op de dag zelf waren we met 55 omdat sommige deelnemers ziek waren. Vooral de TV studio's waren interessant. De ondertiteling van de programma's kwamen natuurlijk ook aan bod.

Drie vergaderingen van de Vlaamse Ouderenraad te Brussel werden bijgewoond door Boudewyn (maart, juni en december 2010)

De gewone vergaderingen en de algemene vergaderingen van Fevlado werden ook door de voorzitter bijgewoond.

Verslaggever-secretaris: Dirk Nemegeer; Voorzitter: Boudewyn De Roose.

Jong-Fevlado

Jong-Fevlado is een overkoepeling van 5 jeugdverenigingen: jeugdclub De Vlinder (Antwerpen), jeugdclub De Witte's Doordrijvers (Brugge), jeugdclub De Joker (Gent), jongerenwerking De Haerne Club (Kortrijk) en jeugdclub De Kempen (Turnhout) binnen Fevlado vzw. De leden van aangesloten jeugdclubs zijn dove of slechthorende jongeren van 15 tot 30 jaar oud.

Het doel van Jong Fevlado is het behartigen en verdedigen van de sociale, culturele en politieke belangen van dove en slechthorende jongeren. Jong-Fevlado behartigt ook de belangen van de aangesloten jeugdclubs en haar leden. Ze heeft als taak het organiseren van sociale, culturele en politieke activiteiten en is ook verantwoordelijk voor de regionale, nationale en internationale informatiestroom naar haar leden. Ze is verantwoordelijk voor de organisatie, begeleiding van de leden die deelnemen aan nationale en internationale activiteiten zoals EUDY en WFDYs.

Bestuur 2010:

Hilde Verhelst - voorzitter

Kristof Vermeersch - secretaris (na 2 maanden ontslag genomen)

Yves Van Acker - eerst hulpsecretaris, en dan secretaris

Nadine Buchwald - schatbewaarder

Dana theys - hulpschatbewaarder

Lien Jacquemin - bestuurder

Sammy Van Landuyt - bestuurder

Hannes De Durpel - bestuurder

Activiteiten in 2010: stadspel (mei), JF-kamp (augustus), Jongerenfestival (oktober) en AV in Antwerpen (december)

AV van EUDY (juli) ging door in Zwitserland: Hilde Verhelst ging erheen als afgevaardigde.

De algemene vergadering van Jong-Fevlado ging door in Madosa in Antwerpen, midden december. Op deze vergadering zijn de financiën, de activiteiten,... van 2010 besproken geweest. Er gingen 2 jeugdleden in 2010 door, 1 in april en 1 in oktober. Er zijn in totaal 10 bestuursvergaderingen georganiseerd.

Fevlado “Helen Keller Club” – HKC

HKC is een afdeling van Fevlado vzw en werd opgericht op 5 oktober 1997.

De Helen Kellerclub is ontstaan als een ontspanningsclub voor dove gebarentaligen met bijkomende visus-problemen. De club richt zich nu tot alle doven en slechthorenden met visuele beperkingen.

Het doel van de HKC is het bevorderen en behartigen van de belangen en het welzijn van de doofblinden/doofslechtszienden in Vlaanderen.

Hoe willen we dit doel bereiken? Door het regelmatig organiseren van bijeenkomsten (6 à 10 per jaar) voor de doofblinden /doofslechtszienden. Naast vorming zijn er vooral ontspanningsactiviteiten. Daar komen ook vrijwilligers om te helpen bij de communicatie en de mobiliteit. Tevens zijn er tolken Vlaamse Gebarentaal, tactiele tolken en schrijftolken aanwezig.

Het is ook onze bedoeling om de problematiek van én niet horen én niet goed zien bekend te maken (bv. het syndroom van Usher).

Verder geven we interessante informatie in Dovennieuws (het maandblad van Fevlado) en in ons HKC-magazine (tweemaal per jaar).

De hoofdzetel is op het secretariaat van Fevlado vzw in Gent.

Bestuursleden: Leo Cleymans (voorzitter); Gaëtan Coumans (secretaris); Bernard Legrand (penningmeester); Michelle Vercruyssen; Conny Vandenbossche ; Jos Weemaels; Liesbeth Parmentier (adviserend lid).

Het bestuur houdt een bestuursvergadering wanneer de werking en planning moet besproken worden. Aangezien de bestuursleden ver uit elkaar wonen, gebeurt dit soms vóór een activiteit. De secretaris houdt de verslagen bij.

In 2010 werden er 4 grote bestuursvergaderingen gehouden in de hoofdzetel van Fevlado te Gent. Daarop werden vooral de voorbije activiteiten geëvalueerd en de komende activiteiten voorbereid. Na elke activiteit werd er een stand van zaken in verband met de financiën doorgestuurd naar alle bestuursleden.

- 6 maart 2010:

- * evaluatie activiteiten
- * volgende activiteiten
- * Europese Doofblindenreis naar Tübingen

- 6 juni 2010

- * evaluatie activiteiten
- * volgende activiteiten
- * financiën
- * Fonds Beeckman
- * jeugd in HKC

- * rondvraag
- 4 september 2010
 - * Wereld Doven Dag: stand
 - * Colloquium in Parijs
 - * bezoek Spaanse doofblinde personen
 - * volgende activiteiten
 - * jaarprogramma 2011: eerste bespreking
 - * rondvraag
- 6 november 2010
 - * drankenlijst bij activiteiten in Effeta
 - * lidgeld 2011
 - * activiteiten in 2011
 - * evaluatie van de voorbije activiteiten

Tevens wordt er regelmatig per mail gecommuniceerd, omdat onze bestuursleden ver uit elkaar wonen en vergaderen steeds met een 4-tal tolken moet gebeuren...

De Algemene Vergadering ging door op 27 november. Agendapunten:

- verslag van de werking tijdens het voorbije jaar
- stand van zaken met financiën
- voorstellen voor activiteiten
- rondvraag

In 2010 telde de club 65 leden: 23 doofblinde personen; 10 partners –doven; 17 dove personen; 15 horenden.

Fevlado-Ontspanning

Fevlado – Reisdienst

- Bestuurvergadering op 30 januari, 16 mei, 27 aug, 17 okt;
- 16 mei: reisbijeenkomst. Informatie over de rondreis Sicilië en Andalusië 2011 en de cruise Alaska 2012;
- Geen infobestand van Reisdienst bij WDD in Brussel;
- Rondreis Sicilië van 28 sep tot en met 9 okt. Er waren 24 deelnemers + tolk VGT Marijke Das. Het verslag wordt opgemaakt door Jeanine Lemoen (op dit moment is zij geopereerd en neemt 6 weken rust);
- Reisbijeenkomst op 24 okt voor alle geïnteresseerden met vertoon van foto's informatie van voorbije rondreis Sicilië en informatie over volgende reizen: Andalusië, Wenen 2011, woestijntrekking Tunesië en cruise Alaska 2012. Met mogelijkheid in te schrijven van beide reizen;
- Reisdienst heeft eigen website (webmaster Jef Vandendriesche);
- Verzorgen van informatie over reizen voor dove personen: briefwisseling, fax, e-mail;
- Regelen van het betaalverkeer, facturen en boekhouden;
- 10 voorwaarden voor de meereizende tolk VGT opgesteld;
- Aanpassing in het reglement ivm doofblinden op de speciale vergadering op vrijdag 3 december om 18.30u;
- Voorzitter Robert Carter neemt ontslag. Jef Vandendriessche wordt verkozen;
- Reisdienst heeft eigen e-mailadres: reisdienst@fevlado.be;

Rosa Serron (secretaris)

Wielerbond Vlaamse Doven

De Wielerbond Vlaamse Doven werd opgericht in 2006 en bevindt zich onder de koepel Fevlado vzw.

De doelstellingen van de Wielerbond Vlaamse Doven zijn zowel sportief als politiek.

In 2010 organiseerden wij verschillende mountainbike- en wielertoeristritten.

Op 12/6/10 reden wij de *jaarlijkse mountainbikerit* in La Roche (Ardennen). Voor de eerste keer reden wij daar ook als wielertoeristen, dus op de baan. Onze renners konden kiezen.

Op 28/08/10 ging de *jaarlijkse Sportdag* van VDSB door in Hoboken. Tijdens deze dag organiseerden we de MTB-rit in de streek van Puurs.

Naast deze ritten kwamen renners regelmatig samen rijden via Nowedo-MTB, GTG-MTB en DHC-MTB.

We organiseerden in 2010 voor de eerste keer vier wedstrijden, nl. twee koerswedstrijden (Vlaams Kampioenschap en Belgisch Kampioenschap) en twee MTB-wedstrijden (Vlaams Kampioenschap en Belgisch Kampioenschap).

Deze wedstrijden hadden veel succes; het hoofddoel van Wielerbond Vlaamse Doven is ontspanning. We vonden dat deze sport ook goed bij de BDC past.

Filip, Bart en Raf richten daarom een nieuwe tak (cel) wielersport binnen de BDC op.

Bestuursleden: Filip Verstraete (voorzitter), Pascal Mollet (secretaris), Raf De Ryck (schatbewaarder), Albrecht Struijlaert, Bart Uzeel, David Samain, Pascal Stappers, Nick De Pauw. In november nam Pascal Stappers ontslag als bestuurslid.

De Wielerbond Vlaamse doven heeft een eigen website : www.wielerbondvlaamsedoven.be. De webmaster is Dirk Bulckaert.

Er gingen een aantal bestuursvergaderingen door op het secretariaat van Fevlado.

Vlaamse Doven Sport Bond – VDSB vzw

De VDSB is een onafhankelijke organisatie, aangesloten bij Fevlado. Deze vzw wil de sportieve contacten bevorderen tussen dove personen onderling, en de relaties met buitenlandse dovensportclubs bevorderen. Fevlado ondersteunt deze vzw vooral op administratief vlak, in bijzonder de sportfederatie Sporta, en helpt hen bij de verspreiding van informatie.

5.3. SENSIBILISERING – EXPERTISEVERSPREIDING

Via verschillende infokanalen probeert Fevlado de horende samenleving te sensibiliseren. Diezelfde infokanalen worden ook gebruikt om aan dove personen zoveel mogelijk toegankelijke informatie te bezorgen, die zij vaak niet krijgen via de kanalen die horende mensen bereiken.

Volgende sensibiliseringsactiviteiten worden hieronder beschreven:

- Website
- Elektronische nieuwsbrief
- Dovennieuws
- Werelddovendag
- Persberichten
- Voordrachten/lezingen/getuigenissen
- Informatie van andere organisaties toegankelijk maken
- Webtoegankelijkheid
- Ontwikkelingssamenwerking

Website

De website wordt meer en meer de belangrijkste vorm van sensibilisering. Bijna dagelijks worden nieuwe artikels op de website geplaatst. Artikels van de website worden ook vaak gedeeld door lezers op Facebook.

Zoveel mogelijk artikels worden ook naar VGT vertaald. Vooral de artikels met belangrijke inhoud worden in VGT aangeboden. Toch wordt nog vaak door de lezers opgemerkt dat er nog meer informatie in VGT moet komen. Dit is nu soms moeilijk door tijdsgebrek van vertalers of de persoon die filmt en monteert.

Elektronische nieuwsbrief

De nieuwsbrief werd in 2010 om de twee weken op vrijdag verstuurd. Er worden berichten van zowel Fevlado zelf, Fevlado-Belangenbehartiging, Fevlado-Ledenbeweging als van Fevlado-Passage en Fevlado-Diversus in opgenomen. Deze berichten bereiken zowel leden als niet-leden van Fevlado, zowel dove/slechthorende als horende personen. Iedereen die geïnteresseerd is, kan zich hiervoor inschrijven. Momenteel ontvangen bijna 700 mensen deze tweewekelijkse nieuwsbrief.

De nieuwsbrief bevat kortere berichten die dan gelinkt worden aan langere artikels die al op de website staan. De cel belangenbehartiging levert de meeste bijdragen aan de nieuwsbrief. De andere afdelingen moeten nog meer aangezet worden tot een vaste bijdrage van enkele berichten.

Dovennieuws

De belangrijkste publicatie van Fevlado is het tijdschrift Dovennieuws. Dit tijdschrift startte in 2010 zijn 85ste jaargang, met een oplage van 1.200 6 nummers per jaar.

Wie lid is van Fevlado krijgt dit tijdschrift gratis toegestuurd, maar er zijn ook betalende abonnees. Elke editie heeft een specifiek thema zoals 'literatuur', 'Dovencultuur', en 'WereldDovenDag'. Dit thema vult een zestal pagina's. Daarnaast levert elke afdeling een eigen bijlage. Er zijn ook vaste rubrieken zoals de column die in 2010 geschreven werd door Christel Van den Maegdenbergh, 'De Week van...' waarin telkens een andere dove persoon zijn of haar week beschrijft, en 'Ken uw Dovenclubs' waarin telkens een andere dovenclub zichzelf voorstelt.

Werelddoenvendag

Werelddoenvendag 2010 werd georganiseerd in samenwerking met FFSB. Hoofdthema was de VN-conventie voor personen met een handicap. De studievoormiddag rond dit thema was geslaagd en interessant.

Daarnaast was er ook het debat ‘doven zonder grenzen’ (FFSB), het debat ‘dove senioren in Vlaanderen en in Wallonië’, waren er workshops sensibilisering, VGT en LSFB, een optocht door Brussel, kinderspelletjes en ’s avonds een dance night (Belgian Deaf sport Committee)

Naar jaarlijkse gewoonte werd tijdens het officiële gedeelte van Werelddoenvendag de Jaarprijs van Fevlado “De Hand van Vlaanderen” uitgereikt, ditmaal aan Goedele De Clerck. Goedele De Clerck is een dove onderzoekster aan de Universiteit Gent en was de eerste in België om een doctoraat in een gebarentaal te verdedigen. Haar proefschrift draagt de titel “I don’t worry because I have my education” en onderzoekt de dynamiek van identiteit en emancipatieprocessen in

Dovengemeenschappen.

Ze hoopt dat dit het begin is van meer onderzoek in Dovenstudies en –onderwijs in Vlaanderen en dat jonge doven hier ook kansen krijgen. Ze zou graag zien dat meer Vlaamse doven hun mogelijkheden kunnen ontwikkelen, kunnen doorstromen naar het hoger onderwijs, de job kunnen doen die ze graag willen doen, kortom hun dromen kunnen waarmaken.

Voordrachten, lezingen, getuigenissen, screenings

Naar goede gewoonte verzorgde Fevlado opnieuw talrijke lezingen en vormingen ‘Hoe omgaan met dove en slechthorende personen?’. In 2010 verzorgde Fevlado ook diverse lezingen voor zowel het lager als het secundair onderwijs en overheidsdiensten.

Ook gaat Fevlado op vraag van andere organisaties voorzieningen screenen op toegankelijkheid voor doven en slechthorenden.

Informatie van andere organisaties toegankelijk maken

Fevlado biedt haar diensten aan organisaties die hun informatie willen toegankelijk maken voor dove personen. Dit gebeurt hoofdzakelijk door informatie in het Nederlands te vertalen naar Vlaamse Gebarentaal. Vaak gaat het om het vertalen van (delen) van een website naar VGT, maar het kan ook gaan om documentaires, wetteksten, films, enz. In 2010 waren er 5 vertalingsopdrachten voor het CAB (2), UCBO, adviescommissie VGT en het VGTC. Dit is net zoals in 2009 zeer beperkt.

Ontwikkelingssamenwerking

Sinds 2008 is Fevlado partner in een project van PHOS (Platform Handicap en OntwikkelingsSamenwerking): “Toegankelijke ontwikkelingseducatie voor personen met een sensoriele handicap”. Het project heeft als doelstelling ontwikkelingseducatie voor personen met een sensoriele handicap toegankelijk te maken. Andere partners in het project zijn Blindenzorg Licht en Liefde vzw en SHC- Sensorial Handicap Cooperation vzw. Het project beoogt volgende resultaten:

- 50 % van de gespecialiseerde voorzieningen (MPI’s, voorzieningen en scholen) gebruiken de pakketten
- 15% van de Vlaamse of 2-talige NGO’s (met een luik ontwikkelingseducatie)gebruiken de pakketten.

Op deze manier probeert het project minimaal 320 blinden en 250 doven te bereiken (en minstens evenveel slechtzienden en slechthorenden). De partners zorgen voor de aanpassing van de pakketten voor hun doelgroep en voor vorming op maat voor educatieve medewerkers uit de NGO’s zodanig dat deze zowel met de aangepaste pakketten als met de doelgroep zelf kunnen omgaan. In 2008 werd een stuurgroep opgericht die regelmatig samenkomt en werd de planning van het project vastgelegd. De educatieve pakketten werden geselecteerd door de partners en er werd nagedacht hoe deze toegankelijk konden gemaakt worden voor de doelgroep.

In 2009 is dit project stilgevallen door personeelwissels bij PHOS. In 2010 zorgde Fevlado voor proefpersonen voor de nieuwe cursus en was er ook een evaluatiegesprek met een externe evaluator.